

SỞ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO
THỪA THIÊN HUẾ
ĐỀ CHÍNH THỨC

KHẢO SÁT CHẤT LƯỢNG ĐẦU CẤP THCS
NĂM HỌC : 2016 - 2017

Môn : NGỮ VĂN

Thời gian làm bài : 60 phút (không kể thời gian giao đề)

Phần I: Đọc - hiểu (5,0 điểm)

Đọc bài văn sau và thực hiện yêu cầu bên dưới:

Bông sen trong giếng ngọc

Mạc Đĩnh Chi người đen đui, xấu xí. Nhà nghèo, mẹ con cậu tần tảo nuôi nhau bằng nghề kiếm củi. Mới bốn tuổi, Mạc Đĩnh Chi tỏ ra rất thông minh. Bấy giờ Chiêu quốc công Trần Nhật Duật mở trường dạy học. Mạc Đĩnh Chi xin được vào học. Cậu học chăm chỉ, miệt mài, sớm trở thành học trò giỏi nhất trường.

Kì thi năm ấy, Mạc Đĩnh Chi đỗ đầu nhưng vua thấy mặt mũi ông xấu xí, người bé lợt choắt, lại là con thường dân, toan không cho đỗ.

Thấy nhà vua không trọng người hiền, chỉ trọng hình thức bề ngoài, Mạc Đĩnh Chi làm bài phú “Bông sen trong giếng ngọc” nhờ người dâng lên vua. Bài phú đề cao phẩm chất cao quý khác thường của loài hoa sen, cũng đề tỏ rõ chí hướng và tài năng của mình. Vua đọc bài phú thấy rất hay, quyết định lấy ông đỗ Trạng nguyên.

Về sau, Mạc Đĩnh Chi nhiều lần được giao trọng trách đi sứ. Bằng tài năng của mình, ông đã đề cao được uy tín đất nước, khiến người nước ngoài phải nể trọng sứ thần Đại Việt. Vua Nguyên tặng ông danh hiệu “Lưỡng quốc Trạng nguyên” (Trạng nguyên của hai nước).

(Thái Vũ)

Học sinh chọn câu trả lời đúng hoặc làm theo yêu cầu và trả lời ở giấy làm bài.

Câu 1: (1,0 điểm) Tại sao ban đầu nhà vua không cho Mạc Đĩnh Chi đỗ ở kì thi Trạng nguyên ?

- Vì Mạc Đĩnh Chi chỉ mới bốn tuổi.
- Vì Mạc Đĩnh Chi mặt mũi xấu xí, người bé lợt choắt, lại là con thường dân.
- Vì Mạc Đĩnh Chi có ý chê vua không trọng người hiền, chỉ trọng hình thức bề ngoài.

Câu 2: (1,0 điểm) Điều gì khiến vua thay đổi quyết định ban đầu ?

- Vua thấy Mạc Đĩnh Chi học chăm chỉ, miệt mài, giỏi nhất trường.
- Vua thấy Mạc Đĩnh Chi được nhiều người nước ngoài nể trọng.
- Vua thấy bài phú “Bông sen trong giếng ngọc” mà Mạc Đĩnh Chi gửi rất hay, thể hiện được tài năng và chí hướng của ông.

Câu 3: (1,0 điểm) Mạc Đĩnh Chi viết bài phú “Bông sen trong giếng ngọc” nhằm mục đích gì ?

- Ngầm trách vua không trọng người hiền, chỉ trọng hình thức bề ngoài.
- Nêu lên phẩm chất cao quý khác thường của loài hoa sen.
- Tỏ rõ chí hướng và tài năng của mình.

Câu 4: (1,0 điểm) Bài văn trên có những câu ghép nào ? Các vế của câu ghép ấy nối với nhau bằng cách nào ?

Câu 5: (1,0 điểm) Tìm những từ láy có trong bài văn trên.

Phần II: Tập làm văn (5,0 điểm)

Hãy đóng vai nhân vật Mị Nương trong truyện *Sơn Tinh, Thủy Tinh* để kể lại câu chuyện.

----- **Hết** -----

- Học sinh không được sử dụng tài liệu
- Giám thị không giải thích gì thêm.

HƯỚNG DẪN CHẤM

A. Hướng dẫn chung

- Giáo viên cần nắm vững yêu cầu của *Hướng dẫn chấm* để đánh giá tổng quát bài làm của học sinh, tránh cách chấm đếm ý cho điểm.
- Do đặc trưng của bộ môn, giáo viên cần linh hoạt trong việc vận dụng đáp án và thang điểm; chú ý khuyến khích các bài làm có cảm xúc và sáng tạo.
- Tổ trưởng chịu trách nhiệm tổ chức cho giáo viên thảo luận và thống nhất *Hướng dẫn chấm*.

B. Đáp án và thang điểm

Câu hỏi	Nội dung trả lời	Điểm
Phần I: Đọc - hiểu (5,0 điểm)		
Câu 1 (1,0 điểm)	Chọn đáp án đúng: b	1,0
Câu 2 (1,0 điểm)	Chọn đáp án đúng: c	1,0
Câu 3 (1,0 điểm)	Chọn đáp án đúng: c	1,0
Câu 4 (1,0 điểm)	- Câu ghép: <i>Kì thi năm ấy, Mạc Đình Chi đổ đầu nhưng vua thấy mặt mũi ông xấu xí, người bé loắt choắt, lại là con thường dân, toan không cho đỗ.</i>	0,5
	- Hai vế của câu ghép nối với nhau bằng quan hệ từ <i>nhưng</i>	0,5
Câu 5 (1,0 điểm)	Các từ láy có trong bài văn: <i>đen đũi, xấu xí, tàn tảo, chăm chỉ, miệt mài, loắt choắt</i> Lưu ý: Thiếu 1-2 từ : trừ 0,25 Thiếu 3-4 từ : trừ 0,5 Thiếu 5-6 từ : trừ 0,75	1,0
Phần II: Tập làm văn (5,0 điểm)		
	a. Yêu cầu về kĩ năng - HS dựa vào nội dung truyện <i>Sơn Tinh, Thủy Tinh</i> để kể lại truyện với người kể chuyện xưng <i>tôi, tôi</i> là Mị Nương. - Kết hợp được tự sự với miêu tả và biểu cảm. - Sử dụng được lời đối thoại trong quá trình kể. - Bố cục, chữ viết rõ, trình bày mạch lạc, không mắc lỗi chính tả, ngữ pháp.	1,0

	<p>b. Yêu cầu về kiến thức (cho điểm kết hợp với yêu cầu về kỹ năng)</p> <p>HS có thể có những sáng tạo trong cách kể chuyện, sau đây là một số gợi ý :</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tôi giới thiệu về chính mình, về vua cha và ý định kén chọn phò mã của cha mình. - Tôi nghe được câu chuyện về hai chàng trai đến cầu hôn- Sơn Tinh, Thủy Tinh- qua lời kể lại của người khác (vua cha, cô người hầu, lính gác...) - Tờ mờ sáng hôm sau, tôi bị đánh thức và từ biệt vua cha để theo người đem lễ vật đến trước là Sơn Tinh. - Giữa đường đi, Thủy Tinh đuổi theo, nổi giận làm giông bão, lũ lụt, nước ngập hết ruộng vườn, đồi núi...Sơn Tinh dùng phép lạ bốc núi dời đồi ngăn lũ. - Tôi chứng kiến trận chiến ròng rã mấy tháng trời. Sau cùng, Thủy Tinh kiệt sức rút quân. - Tôi sống cùng Sơn Tinh, hàng năm vẫn chứng kiến cảnh Thủy Tinh nổi giận gây chiến nhưng đều thất bại rút quân về. 	4,0
--	--	-----

----- Hết -----